

Båltale 2012.

At holde tale ved bålet, er en tradition der rummer mange aspekter. Et af dem er måske, at en båltale også skal være lidt af en brandtale.

"Hver by har sin heks og hvert sogn sine trolde." Sådan synger vi i midsommervisen.

Da Holger Drachmann skrev denne sang, for omkring 125 år siden, tænkte han måske på noget ganske bestemt, det kan vi ikke vide.

Men vi ved, at indtil for ikke så længe siden var det ikke en hjemmelavet dukke der sad øverst på bålet, men derimod tusindvis af ulykkelige kvinder, der blev brændt fordi de kunne mere end deres fadervor, og havde et indgående kendskab til datidens lægeurter. Det var datidens måde, at beskytte og bevare fællesskabet på.

Jeg er personligt vældig tilfreds med, at sankthansbålet i dag mere er et symbol på glæde og sammenhold, og på den danske sommer, når den er smukkest.

I haveforeningen Moselund har vi også vores hekse og trolde at bekæmpe, vores udfordringer at tage op. At pleje og udbygge fællesskabet, er efter min bedste overbevisning, vores største udfordring. Men hvem sætter egentlig normerne for dette sårbare fællesskab? Hvem definerer, hvad der i dagens Moselund skal være det bærende fællesskab?

Det er klart, at der er visse ting, man er nødt til at være enige om. Det kan for eksempel ikke nytte noget, hvis en eller anden pludselig bestemmer sig for at køre gennem foreningen med 100 kilometer i timen. Men selv om vi, også på denne aften, har god grund til at glæde os over at Moselund er et fællesskab, hvor de skrevne vedtægter skabes i et demokratisk forum, et sted hvor flest mulig har indflydelse, og hvor mindretallene i de fleste tilfælde bliver hørt, så findes der uskrevne regler og normer der sættes af dem, der råber højest. Jeg forsøger også at råbe højt lige nu, så jeg håber at man kan høre mig. Men dem der råber højest er ikke nødvendigvis de fleste. I gamle dage talte man om det tavse flertal. Dem der ventede med at sige noget, til andre havde talt.

Det er en konflikt, vi kan tænke over, når vi i aften står og kigger ind i flammerne fra det tørre brænde. Har vi lov til at råbe højt for at få ret? Og har vi samtidig lov til at være utilfredse, hvis vi tier og bagefter oplever, at tingene ikke blev som vi selv ville have dem? Når vi får lyst til at brænde hekse?

Der er et gammelt ord der siger, at der ikke går røg af et bål uden at der er ild. Det betyder traditionelt at der på den ene eller anden måde må være noget om snakken, når en påstand kommer i omløb. I hvert fald kan den være svær at standse igen. Man taler også om at bære ved til bålet - i den positive forstand er det, det Torkild og Eigild, Bjørn og Kaj har gjort - for at vi i aften kan stå og varme os her ved det dejlige bål. Men "at bære ved til bålet" er ikke nødvendigvis og måske endda sjældent en positiv måde at tale på. Bærer man nemlig ikke det rigtige ved frem, vil man let komme til at udsende nogle røgsignaler, der kan opfattes forkert. Og så er vejen til heksebrænding ikke lang.

I vores haveforening er der også trolde, der kan finde på at drille os. Vi ved ikke hvilke udfordringer de næste år byder på. Finansieringen af den kommende kloakering kunne være et eksempel på en sådan "troll" der sniger sig ind på os. En ting vi ikke kan løse

hver for sig. Det løses ikke ved at vi individuelt går ud og kæmper mod "trolden", men kun ved at vi erkender, at der er ting der kommer til os udefra, som vi hver især mærker følgerne af, men som vi også samlet kan gøre noget ved – hvis vi tør. Hvis vi tør indrømme, at vi er afhængige af fællesskabet.

Det tænder vi bål for her i aften. Nok sender vi symbolsk en heks af sted mod Bloksbjerg og mener dermed, at vi har ryddet op og skaffet os den fred, som vi også ifølge midsommervisen, vil her til lands. Men vi har samtidig også vist, at vi er et fællesskab, der gør det sammen. Lad det fællesskab leve og vokse i vores dejlige Moselund. Og lad os - i fællesskab - nyde denne magiske aften og nat, og til tonerne fra Hans´ harmonikasse sammen synge "Danmark nu blunder den lyse nat."

God sommer.